

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

CORNER PRITCHARD AVE
& MCGREGOR ST.

WINNIPEG, MANITOBA,
CANADA

РІК III.

Ч. 84.

СЕРЕДА, 19. ЖОВТНЯ 1921.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, OCTOBER, 19th, 1921.

No. 84.

VOL. III.

Новинки.

ВЕЛИКА ДЕМОНСТРАЦІЯ БЕЗРОБІТНИХ В АНГЛІ.

Більше як 20.000 безробітних брали участь в лондонській демонстрації.

ЛОНДОН, 13. жовтня. — Криза безробіття в Англії була причиною нинішньої великої демонстрації в Лондоні, Шеффільді і Манчестері. Більше як 20.000 безробітних брали участь в лондонській демонстрації, яка тривала від пополуноч до темної ночі, але яка, завдяки винятковим przygotowаним крокам поліції, покінчила ся лише кількома малими особистими ушкодженнями та вивізкою деяких вікон.

Безробітні допомагають ся торгові з Росією і освободження політичних в'язнів.

В Шеффільді зібрало ся 10.000 безробітних і ухвалили резолюцію, в якій домагають ся побільшення надій, розпочати торгові з Росією і освободження всіх політичних в'язнів.

В Манчестері зібрало ся в ратуші кілька тисяч безробітних і співаки "Червоної Прапор", в той час як депутатам чекала на посади міста.

Як подають донесення, демонстрації в Шеффільді і Манчестері відбули ся в порядку.

Поліція розігнала безробітних демонстрантів.

ДОНДІ, 14. жовтня. — Чотири тисячі безробітних зібрали ся ввечері на площі Альберта, в центрі міста, і хотіли йти походом до головних вулиць міста. Поліція розігнала демонстрантів, однак місто еще через кілька годин находило ся в стані великого неспокою.

Поліція звела боротьбу з безробітними в Лондоні.

ЛОНДОН, 17. жовтня. — Лондон починає тепер бачити, як близько він прийшов до повальних заворушень і кровопролиття на вулицях, коли поліція розправляла ся з безробітними в зведеній з ними боротьбі.

Припускають тепер, що поліція знала наперед про плани комуністів, які мали намір устроїти в той день революційне повстання і уживали від якогось часу безробітних для осягнення своїх політичних цілей.

Парламент збереть ся у вівторок. Неспокій буде продовжати ся і можливо буде еще прибрати гірші вигляди доки правительство не оповістить своїх зарадчих кроків, чого однак воно не зможе зробити доки не збереть ся парламент.

Каже, що безробітні в Англії подвоят ся.

ЛОНДОН, 13. жовтня. — "Криза безробіття не дійшла ще до своєї висоти. В протягу року число безробітних подвоят ся", — заявив тут англійський економіст сер Джордж Пейш.

Він сказав дальше, що правительство не будуть в силі підприняти ніяких успішних кроків в цілі привернення рівноваги, коли не придуть в поміч Росії. "Європа не може

Вістка, що секретар польської репатріаційної комісії в Москві убитий.

ВАРШАВА, 17. жовтня. — Наспівші сюди відомости кажуть, що в Москві зівстав забордований секретар польської репатріаційної комісії М. Трункевіч.

(Колоб ся вістка була правдива, то се є безперечно нова провокація з протисовітської сторони, щоби привести до війни між Совітською, Федерацією і Польщею.)

Польща згодилась прогнози біоохранців.

РИГА, 11. жовтня. — Прогнане з Польщі представників біоохранців, які виступали чинно проти Совітської Росії, є одною з постанов угоди, яку заключено минулої суботы між польським міністром заграничних справ Домбським і головою російської совітської делегації у Варшаві Караханом.

Тут говорять, що ся угода положила кінець напруженним відносинам, які настали наслідком останньої вимини нот між Польщею і Совітською Росією в справі виконання постанов рижського договору.

Нова спроба повалити совітське правительство.

ЛОНДОН, 14. жовтня. — Дипломатичний кореспондент "Дейли Гералда" заявляє, що він чув "з достовірною жерело", що лорд Корзон (бритійський міністер заграничних справ) писав в останніх кількох днях до прем'єра Бріана і радив французькому правительству за жадну ціну не вступати в ніякі зносини з російським правительством, заявляючи, що є добра можливість для нової умовленої спроби повалити совітське правительство.

Рішене в справі поділу Горішнього Шлеска.

ЛОНДОН, 12. жовтня. — Кореспондент "Сентрал Нюс", телеграфує сьогодні з Женевы, що "Ліга Націй" рішила поділити Горішний Шлеск в слідуючий спосіб:

Польща дістане часть округу Битома, але само місто Битом остане при Німеччині. Польща дістане округи Кенігсгіте і Катовіц, два південні округи Пеш і Рибнік і частини північних округів Тарновіц і Люблінс. Інші округи Горішнього Шлеска будуть передані Німеччині.

Рос. контрреволюціонери Мілюков і Авксентев ідуть до Америки.

ЧЕРБУРГ, 14. жовтня. — Російські контрреволюціонери Николай Авксентев і проф. Павло Мілюков відляпили на кораблі "Амеріка" до Нью-Йорку. Вони ідуть до Злучених Держав, щоби "познакомити" Американців з "теперішнім положенням" в Росії.

(Знайшли ся знаток! Не помагає ім Париз і мусять іхати аж до Нью-Йорку.)

3 КОНГРЕСУ ІТАЛІЙСЬКОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ ПАРТІ.

Кляра Цеткін представницею Комінтерна на конгресі.

ЛОНДОН, 12. жовтня. — Великою несподіванкою на конгресі Італійської Соціалістичної Партії в Медіоляні була поява Кляри Цеткін, яка виголосила на вчорашнім засіданню промову в імені Комуністичного Ітернаціоналу і німецьких комуністів. Про се доносить телеграма з Медіоляну до лондонського "Таймса".

Про приїзд Кляри Цеткін до Медіоляну нікто не знав. Вона прибула туди під чужим іменем і без паспорту.

Предсідатель конгресу заборонив уживати телефон підчас промови Кляри Цеткін, щоби поліція не довідала ся про її присутність. Після промови Кляри Цеткін відіхала автомобілем.

(В подібний спосіб заявила ся була Кляра Цеткін на конгресі Французької Соціалістичної Партії в Тур в грудні минулого року.)

Сподіють ся нового розколу в Італійській Соціалістичній Партії.

МЕДІОЛЯН, 8. жовтня. — Італійській соціалістичній партії грозить нова внутрішня боротьба, яка може довести до повного розколу в партії.

До боротьби прийде на конвенції партії, яка розпочнеть ся в неділю.

На днівним порядку конвенції находить ся три важні справи:

- 1) Становище партії супроти теперішнього правительства.
- 2) Становище партії супроти Совітської Росії.
- 3) Справа членства в Комуністичним Ітернаціоналі.

Праве крило партії, на чолі котрого стоять Тураті, Тревес і Моділіані є за тим, щоби партія мала своїх представників в теперішнім правительстві. Сему противить ся ліве крило з Сератим на чолі. Вони стануло на сім становищі, що соціалістична партія не може брати на себе співвідповідальности за буржуазне правительство.

Ліві елементи партії будуть дальше домагають ся, щоби італійське правительство визнало правительство Совітської Росії і негайно навязало з ним дипломатичні і торговельні зносини.

Третю важною справою є справа злуки з Комуністичним Ітернаціоналом. На останнім конгресі Комінтерна була принята резолюція, в якій запрошено Італійській Соціалістичній Партії виключенням з членства Комінтерна, коли вона не прийме програми яка містить ся в 21 умовлях принята в членство Комінтерна.

З огляду на се, що оба крила сильно обстоюють при своїх становищах, можна надіятися, що розкол в партії буде неминучий.

Плянують генеральний страйк в день приїзду князя Валлі.

БОМБАР, 8. жовтня. — Робітничий Комітет Національного Конгресу і Робітничий Каліфат ухвалили сьогодні резолюцію, яка заявляє ся за симпатичним страйком в цілій Індії в день приїзду до Бомбаю князя Валлі (англійського наслідника престоло).

Резолюція звинає обласні комітети зарядити бойкот у всіх тих містах, які звидити князь Валлі.

3 РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Обмінювали ся посольствами.

РИГА, 11. жовтня. — Ідучи на свої становища, польський посол для України і українська місія для Польщі, перейшли сьогодні в один час і в одні місця через границю. Обмісії обмінювали ся сердечними (!) привітаннями.

Радянські війська готові шукати Петлюри в Бесарабії.

РИГА, 10. жовтня. — З Риги доносить, що агенція Роста сповіщає, що російське правительство знова повідомило Румунію, що совітська армія буде відій змушена йти до Бесарабії в пошукувано за провідниками протибольшевицького руху.

Під сю пору ходить головою о Петлюру, який має перебувати в Яссах в Румунії, де формує нове своє правительство.

Торговельні зносини України з Чехословацькою і Болгарією.

ХАРКІВ, 12. вересня. — Вислана до Чехословацької торговельної делегация прибула вже до Праги. В Чехословацькій показуєт ся можливість закупити різного рода товарів.

Імпортний відділ народногo комісаріату заграничного торгу поробив przygotowана до висилки торговельної делегация в Болгарію. Ся делегация буде мати за завдання розслідувати торговельні відносини в Болгарії і винайти такі жерела, які були би найкорисніші для Радянської України.

3 СОВІТСЬКОЇ РОСІЇ.

В Москві заложено державний банк.

МОСКВА, 7. жовтня. — Російська совітська рада народних комісарів, якою головою є Николай Ленін, рішили заснувати державний банк, який буде уповноважений уділяти позички посередничити в кредитах, брати участь в індустриальних, рільничих і торговельних підприємствах та контролювати грошевий обіг і виміну валюты.

Банк буде капіталізований на 3,000,000,000 рублів.

Незабаром буде виданий декрет з поясненям, що Совіт не боїть ся, щоби банк став ся під контроль буржуазії, бо в краї нема великих капіталістів і всі великі підприємства находять ся в руках правительства.

Філії банку будуть в Петрограді, Казані, Харкові, Ростові і Новоніколаевську.

МОСКВА, 14. жовтня. — Рівночасно з отворенем тут на 5. листопада центрального бюра нового російського державного банку, його філії будуть отворені в Петрограді, Казані, Харкові, Ростові і Новоніколаевську.

М. Шайнеман, який в імені Росії підписав російсько-німецький торговельний договір, буде президентом банку.

Просять Духоборів вернутися до Росії.

Народний комісаріат рільництва звернув ся до Духоборів в Канаді з запрошеннями вернутися до Росії.

(Духобори є членами секти, вигнаної з Росії около 1885 року. Вони живуть тепер в західній Канаді.)

Пушено в аренду 260 фабрик.

МОСКВА, 11. жовтня. — Наслідком нової економічної політики совітського правительства внарендувано приватним фірмам в усіх двайцять п'ятьох російських губерніях до 25. вересня загальною 260 фабричних заводів.

Контракти аренди підписано на ріжні періоди років. Ліста підприємств включає 5 хемічних заводів, 10 тартаків, 27 гарбарень, 5 текстильних фабрик, 11 металургічних, 56 харчевих фабрик і 13 плянтацій.

Рекрутують фахових робітників за границею.

РИГА, 8. жовтня. — Російський совітський комісаріат праці вислав агентів за границю для рекрутації чужинських робітників для російських заводів — доносить радіограма з Москви.

Агенція Роста доносить з Москви, що актуальний капітал нового російського совітського державного банку буде вносити 70,000,000 рублів в золоті.

Місто Берлін дає 100.000 марок для голодуючих в Сов. Росії.

ЛОНДОН, 10. жовтня. — На останнім засіданню міської ради міста Берліна ухвалено видати 100.000 марок для голодуючих в Совітській Росії.

Буча між консервативістами і комуністами.

Проти сеї ухвали виступив консервативний радийн Кімбел, який заявив, що причиною голоду в Росії є лиха господарка большевиків. На сі слова приступив до него комуністичний радийн Гольдбах і вдарив його в лице та скинув з підвішення. З того вивязала ся між комуністами і консервативістами бійка, в якій Кімбаль добре потурбовано. Вкінці неутральні радні успокоїли воюючі сторони; але як Кімбаль пустив ся до трибуни, щоби докінчити свою промову, йому загорджено дорогу і на сали почала ся знов бійка. Тоді предсідатель, не маючи нішого виходу, мусяв замкнути засідане міської ради.

Посилають медичні засоби до Совітської Росії.

РИГА, 10. жовтня. — Сеї ночі вислано з Риги до Москви три вагони медикаментів для Американського Червоного Хреста в Росії для ужитку Американської Ратушкової Адміністрації в її роботі в Приволжю, де брак лічних середників даєт ся відчувати ще більш діямаючо, чим брак поживи. До Риги прийшло чотиринадцять вагонів бандажів та інших засобів і все те буде вислано незадовго до Росії.

У Вашингтоні видають паспорт до Росії.

Департамент стейту у Вашингтоні приймає вже апликації поодиноких осіб на видане американських паспортів тим, що хочуть іхати до Совітської Росії — як про се доносить з Вашингтону до туютньої "Американської місії".

Тут доносить також, що до Москви прибули представники французького і німецького Червоних Хрестів, щоби взяти участь в ратушкової акції

Болгарські комуністи посилюють збіжжя для голодуючих.

СОФІЯ, Болгарія, 10. жовтня. — Болгарські комуністи закупили велику кількість збіжжя на поратнок голодуючому населенню Росії. Цна збіжжя була дуже висока, але комуністи змогли зібрати 45,000,000 левів (\$8,685,000 після нормального курсу) на свою ратушкову акцію.

Шалаян виступає на концертах в Лондоні.

ЛОНДОН, 10. жовтня. — В середу минулого тижня відбув ся в "Алберт Гол" величавий концерт відомого російського артиста-співака баса Шалаяна, члена совітської опери, який прибув до Англії, щоби при допоміг концертів зібрати фонди для голодуючих в Совітській Росії. Около 20. жовтня Шалаян вибираєт ся до Злучених Держав, де, як зачувати, буде виступати в опері "Метрополітен" в Нью-Йорку.

Концертна галя "Алберт" була виповнена по береги. Шалаян співав в присутности 12,000 слухачів. Се був один з найбільш одушевляючих концертів в Лондоні в останніх роках.

Австрійські робітники проти кровавої гортішчини.

ВІДЕНЬ, 9. жовтня. — Дня 6. жовтня головна управа австрійської соц. дем. партії і президія соц. дем. клубу вивнесли постанову проти замачу банд Гортго на західні повіті 6. Угорщини. В постанові сказано:

"Якби гортішська Угорщина примусила нас до боротьби, яка була би боротьбою не тільки за західні повіті, але і за існуванне републики, боротьбою проти реставрації монархії, проти "гортішчовани" Австрії — тоді робітники повинні будуть всіми средствами обороняти републику і свободу пролетаріату, яким загрожує небезпека".

Австрійська корона доходить до зера.

ВІДЕНЬ, 7. жовтня. — Будучи під враженям, що вартість корони упаде незабаром до зера, віденські купці стали сповіщати сьогодні, що вони не будуть приймати корон в заплату за товари, але будуть продавати їх лише за американські, англійські і французькі гроші.

Валютову паніку збільшив ще соціалістичний посол Ель-

дерш, який заявив в парламенті, що "населене пошло в розпуку, та що одна паніка буде слідувати за другою". Він казав також, що соціалісти не будуть брати на себе відповідальности за се, що надходить.

Петлюра закупуває в Австрії зброю.

"Наша Правда" з 24. вересня доносить:

Петлюрівці закупили в австрійському правительстві велику кількість зброї та амуніції (армати, кулемети, криси і кулі) і під фірмою польського віденського посольства відставляють на границі Польщі, де формують ся повстанчі відділи Петлюри. Недавно викрито ноту польського військового аташе до австрійського правительства, в якій домагаєт ся негайного відставлення української зброї, тому, що "час дуже важний".

Значить, Австрія помагає Петлюрі в його авантурі, але найважливіше, що з повисше викритого документу польського військового аташе у Відні виникає, що Петлюра не на жарт думає забиратися до злочинної авантури, яка знову мала би коштувати тисячі жертв українського робітництва та селянства.

Переслідуване югославських комуністів.

Арештована комуністів тривають дальше. На днів przygotowують ся з боку поліції масові арештовани. Арештують кожного, хто тільки коли небудь признавав ся до комунізму. Відносини по тюрмах просто відстрашаючі. В кімнатах, які часто не є більш як 4-5 метрів довоти і такої ж самої ширини, знаніють часто по 60-100 осіб. В ночі арештовані не можуть спати, тільки мусять скудені сидіти, а то й просто тільки стояти. Страшний смрад та нечистота, від чого умерло вже велике число арештованих. Особливо жорстокий режим панує в бігородській тюрмі. Час від часу арештованих тюрмени сторожі побивають. Спеціальний винахід бігородських опрічників — се замикане комуністів у вузкі комини. Недавно так моруваля тов. Мельничевича, делегата на Третій Конгрес Ком. Ітернаціоналу.

Найтяжчі тортури переносять тов. угорської та німецької національности, на яких звертають особливу увагу та яких тортурують з шовіністичною насолодою. Жадних переслухачів не допускають до арештованих. ("Наша Правда" з 24. вересня.)

МІТІНГИ, КОНЦЕРТИ І ПРЕДСТАВЛЕННЯ

ПЕРШИЙ РАЗ В ВІННПЕГУ!

ВІДІЛ УКР. РОБІТНИЧОГО ДОМУ В ІСТ КИЛДОНАН

— відіграє —

В СУБОТУ, 22. ЖОВТНЯ, В УКР. РОБ. ДОМІ

надзвичайно інтересну драмо-трагедію в 5-ох діях п. н.:

"В КІГТЯХ РОЗПУСТИ"

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8-ї ВЕЧЕРОМ.

Ціни місць: 50, 35 і 25 центів.